
Młodzież Miasta Rzeszowa wobec
problematyki przemocy w szkole,
używania środków psychoaktywnych i
uzależnień behawioralnych

Narkotyki, alkohol, papierosy
dopalacze, przemoc – czy problem
istnieje w naszej szkole, środowisku?
Czy dotyczy to moich uczniów,
podopiecznych, dzieci?

Wprowadzenie

- Badania ankietowe w szkołach dostarczają informacji o rozpowszechnieniu eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji psychoaktywnych
  - Zmiany w tym zakresie jako wskaźnik efektów realizacji działań zapobiegawczych – stąd potrzeba monitorowania zjawiska np. poprzez ESPAD - ogólnopolskie badanie ankietowe zrealizowane cyklicznie: w 1995r., 1999r., 2003r., 2007r. oraz w 2011 r., tj. w wśród uczniów dwóch roczników - wiek: 15-16 lat i 17-18 lat w ramach międzynarodowego projektu badawczego
-

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Napoje alkoholowe jako najbardziej rozpowszechniona substancja psychoaktywna:

- co najmniej raz w życiu **piło alkohol** 87,3% uczniów z młodszej grupy i 95,2% z grupy starszej,
- w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem **piło alkohol** 57,6% piętnasto-szesnastolatków i 80,4% siedemnasto-osiemnastolatków

Piwo jako najbardziej rozpowszechniony napój alkoholowy
– najmniej powszechny napój alkoholowy to wino

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Picie alkoholu:

Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości:

- w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz **upiło się** 21,4% z młodszej i 32,3% ze starszej grupy
- w czasie całego życia **nie upiło się** tylko 51,4% uczniów z młodszej i 29,8% ze starszej grupy

---

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Palenie tytoniu:

- co najmniej raz w życiu **pałiło papierosy** 57,2% uczniów z młodszej grupy i 70,9% z grupy starszej,
- w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz **pałiło** 29,8% z młodszej i 41,9% ze starszej grupy

Palenie tytoniu i picie alkoholu jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt

---

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych (bez recepty):

- co najmniej raz w życiu **brało lek** (bez wskazań lekarza) 15,5% uczniów z młodszej grupy i 16,8% z grupy starszej,

Sięganie po leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców

---

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Marihuana lub haszysz:

- co najmniej raz w życiu **używało** tych substancji 24,3% uczniów z młodszej grupy i 37,3% z grupy starszej,
  - okazjonalnie** (w ciągu ostatnich 12 miesięcy) używa marihuany 10,1% uczniów z młodszej i 28,5% ze starszej grupy,
  - 30 dni przed badaniem używało marihuany 10,5% uczniów z młodszej i 15,0% ze starszej grupy
-

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Dopalacze:

- co najmniej raz w życiu **używało** tych substancji 10,5% uczniów z młodszej grupy i 15,8% z grupy starszej,
  - niemal wszyscy badani **słyszeli o dopalaczach**
-

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Amfetamina:

- co najmniej raz w życiu **używało** tych substancji 4,6% uczniów z młodszej grupy i 8,3% z grupy starszej.
-

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Gry hazardowe

- Około jednej trzeciej młodzieży grała, chociaż raz w **gry hazardowe**, tj. takie gdzie stawia się pieniądze i można je wygrać,
- w czasie ostatnich 30 dni takie zachowanie zadeklarowało **8,9%** uczniów trzecich klas gimnazjów i **10,0%** uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Można szacować, że ok. **2%** młodzieży może być **zagrożonych hazardem problemowym.**

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

- W zakresie wskaźników **picia alkoholu i palenia tytoniu** obserwowano **proces zacierania się różnic między dziewczętami i chłopcami**, który w ostatnim czteroleciu uległ zahamowaniu.
- Zmiany w rozpowszechnieniu **używania przetworów konopi** wśród chłopców i dziewcząt nie układają się w tak czytelną tendencję, chociaż tu również można było zaobserwować lekkie zmniejszenie się różnic między chłopcami a dziewczętami.

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

- W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy.
  - Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wino.
-

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

- W obszarze oceny ryzyka związanego z używaniem substancji obserwujemy spadek odsetek osób badanych przypisujących używaniu substancji duże ryzyko.
- Dotyczy to szczególnie substancji nielegalnych, a **zwłaszcza przetworów konopi**

Profilaktyka !!!

Badanie ESPAD („European School Survey Project Alcohol and Drugs”) z **2011r.** uczniów z III klas gimnazjum (wiek: 15-16 lat) i II klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18lat)

Wyniki badania wskazują na **znacznie niższy** poziom rozpowszechnienia używania **substancji nielegalnych**, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu.

Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała.

(„Większość młodych ludzi w Polsce nie używa narkotyków. Takie są fakty” – KBds.PN)

Raport NIK z 2013r.

Z danych uzyskanych na podstawie 11,5 tys. ankiet w wybranych szkołach wynika, że ponad 31 proc. uczniów było świadkiem zażywania narkotyków na terenie szkoły lub słyszało o tym z wiarygodnego źródła. Aż 17 proc. było świadkiem sprzedaży narkotyków na terenie szkoły lub o tym słyszało. Ponad 28 proc. ankietowanych nauczycieli przyznaje, że w ich szkołach istnieje problem zażywania narkotyków przez uczniów. Tylko w czasie objętym kontrolą w prawie jednej trzeciej szkół wystąpiły incydenty związane z narkotykami, przy których - zgodnie z procedurami - konieczne było wezwanie rodziców i Policji.

„Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa podkarpackiego” – badanie Instytutu Psychologii Zdrowia na zlecenie ROPS z 2011r.

Przemoc rówieśnicza – perspektywa sprawcy

Najczęstsze formy przemocy podejmowanej przez uczniów, zgodnie z ich deklaracjami to:

- bycie w grupie dokuczającej innym (45,4% uczniów w gimnazjach i 37,8% uczniów starszych);
- indywidualne rozpoczynanie bójki (18,7% i 11,5%);
- uczestnictwo w grupie rozpoczynającej bójkę z innymi (15,7% i 12,6%);
- celowe niszczenie własności publicznej lub prywatnej (13% i 11,7%).

„Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa podkarpackiego”

Przemoc rówieśnicza – perspektywa ofiary

Najczystsze formy przemocy doświadczanej przez uczniów to:

- bycie dręczonym przez grupę,
  - bycie atakowanym przez grupę,
  - niszczenie mienia osobistego
-

Dziękuję za uwagę
